Ι Σ Τ Ο Ρ Ι Α ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ▪ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ▪ ΤΜΗΜΑΤΑ ΔΙΕΤΟΥΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ

ΟΝΟΜΑ: ..... **Βαθμός** ☺ ..... **%**

ΗΜ/ΝΙΑ: 7 / 11 / 2026 **ΤΜΗΜΑ:** .....

Α΄ Ο μ ά δ α

Α.1. Να γράψετε τη λέξη ***Σωστό*** ή ***Λάθος*** δίπλα από το γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση, ανάλογα με το περιεχόμενό της.

(___/10 μονάδες)

α) Αίτημα ίδρυσης συνοικισμού υπέβαλαν και οι Κάσιοι πρόσφυγες το 1838, οι οποίοι επιδίωξαν να μεταναστεύσουν στην Κυλλήνη.

β) Από τους Μακεδόνες πρόσφυγες, πρώτοι οι Σουλιώτες πέτυχαν να εκπροσωπηθούν στη Γ΄ Εθνοσυνέλευση.

γ) Ως τα μέσα του 1867, μικρός σχετικά αριθμός αμάχων κατόρθωσε να φύγει από την Κρήτη, όπου τα προβλήματα διαβίωσης ήταν μεγάλα.

δ) Οι Μικρασιάτες πρόσφυγες των χρόνων της Επανάστασης αντιμετώπισαν προβλήματα επιβίωσης, ιδιαίτερα οι Κυδωνιείς.

ε) Το προσφυγικό ρεύμα από της βόρειες ελληνικές επαρχίες, Θεσσαλία, Μακεδονία και Ήπειρο ξεκίνησε σχεδόν ταυτόχρονα με το μεταναστευτικό ρεύμα από τη Μικρά Ασία.

Α.2. Να καταγράψετε: **(___/15 μονάδες)**

α) της προσπάθειες των **Μακεδόνων** να ιδρύσουν δικό της συνοικισμό στα χρόνια του Όθωνα.

Β) το περιεχόμενο του όρου **«Αγγλοελληνική Επιτροπή»**

γ) το περιεχόμενο του όρου **«Ψήφισμα 5ης Μαΐου 1827»**

Β.1. Αναφορικά με τους **Ψαριανούς** πρόσφυγες**:**

1. να καταγράψετε τον τρόπο με τον οποίο **αντιμετωπίστηκαν** από τους ντόπιους κατοίκους στους τόπους όπου κατέφυγαν κατά την περίοδο της **ελληνικής επανάστασης** (8 μονάδες)

2. να αναφερθείτε στην **στέγασή** τους κατά την **Οθωνική περίοδο** (6 μονάδες)

(___/14 μονάδες)

Β.2. Να εξηγήσετε τους λόγους για τους οποίους η **σημασία** των προσφυγικών μετακινήσεων κατά την διάρκεια της **επανάστασης** προς την Ελλάδα ήταν **πολύπλευρη** για την ιστορία του τόπου

(___/11 μονάδες)

Β΄ Ο μ ά δ α

Γ.1. Με βάση τα στοιχεία που θα αντλήσετε από τα παρακάτω παραθέματα καθώς και από τις πληροφορίες του σχολικού εγχειριδίου να εξηγήσετε τους **λόγους** για τους οποίους η **Σύρος** άρχισε να συγκεντρώνει Έλληνες **πρόσφυγες** απ' όλα τα μέρη της Ελλάδας κατά την περίοδο **1821 – 1824** και στη συνέχεια να αναδείξετε τις **σχέσεις** τους με τους **γηγενείς** κατοίκους του νησιού.

(___/25 μονάδες)

ΠΗΓΗ 1

Η Σύρος, σταυροδρόμι θαλάσσιων δρόμων σε ζηλευτή θέση, πάνω στο σταυροδρόμι των θαλάσσιων δρόμων που συνδέουν την Κωνσταντινούπολη, τη Σμύρνη, τη Θεσσαλονίκη ή τη Μαύρη Θάλασσα με τα μεγάλα λιμάνια της δυτικής Μεσογείου, στο περιθώριο των συγκρούσεων του μεγάλου πολέμου, καθώς, επειδή οι κάτοικοι της Άνω Σύρου ήταν καθολικοί, το νησί τελούσε υπό γαλλική προστασία κατά τη διάρκεια της έναρξης του Αγώνα, η πόλη του Ερμή θα γίνει, μέσα σε λίγα χρόνια, το σημαντικότερο κέντρο του εμπορίου του αρχιπελάγους.

Χριστίνα Αγριαντώνη, Οι απαρχές της εκβιομηχάνισης στην Ελλάδα τον 19ο αιώνα, Ιστορικό Αρχείο, Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος, Αθήνα 1986, σ. 84

ΠΗΓΗ 2

Οι κάτοικοι της Άνω Σύρου και οι Ερμουπολίτες

Οι εντόπιοι γενικώς εφέροντο προσηνώς προς τους πρόσφυγας και ετήρουν μάλλον επιφυλακτικήν στάσιν απέναντι αυτών, διότι ενόμιζον, ότι ούτως απέφευγον την σύγκρουσιν είτε προς την ελληνικήν είτε προς την τουρκικήν κυβέρνησιν. Παρά ταύτα όμως, ανησύχουν εκ της διαρκούς προσελεύσεως των προσφύγων εις την παραλίαν της νήσου. Η αμφίρροπος όμως στάσις των καθολικών κατά τας αρχάς της ελληνικής επαναστάσεως, ως και αι δια κτηματικούς λόγους κυρίως εγερθείσαι εν Σύρω έριδες μεταξύ εντοπίων και προσφύγων, ανέξεσαν και εσυνειδητοποίησαν την από αιώνων υπολανθάνουσαν θρησκευτικήν διαίρεσιν των κατοίκων. Πραγματικώς, οι πρόσφυγες ελθόντες εγκατεστάθησαν εις γαίας καλλιεργημένας και ακαλλιεργήτους, αι οποίαι ήσαν και αι περισσότεραι, ανηκούσας εις τους εντοπίους. Το ότι εσημειώθησαν επεισόδια μεταξύ γηγενών και προσφύγων δια κτηματικούς λόγους δεν είναι διόλου άξιον απορίας, διότι ήδη τοιαύτα είδομεν μεταξύ Σουλιωτών και εντοπίων Δυτικής Στερεάς ως προς το Ζαπάντι, και μάλιστα δια γαίας άλλοτε τουρκικάς και όχι των εντοπίων. Τας εν Σύρω έριδας υπεξέκαιον οι ιερείς αμφοτέρων των δογμάτων κηρύττοντες την μη ανοχήν και γινόμενοι ούτω η πέτρα του σκανδάλου. Οι καθολικοί εν μέσω του πλήθους των προσφύγων αποτέλουν θρησκευτικήν τινα ούτως ειπείν μειονότητα, προς προστασίαν της οποίας εξηκολούθουν να αγρυπνούν οι Γάλλοι.

Απ. Βακαλόπουλος, ό.π., σσ. 69-72

Δ.1. Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται παρακάτω, να απαντήσετε στα εξής ερωτήματα:

α. Ποιοι είναι οι **λόγοι** που οδήγησαν στην εκδήλωση της διαμάχης μεταξύ των **αυτοχθόνων** και των **ετεροχθόνων** κατά τη διάρκεια της Εθνοσυνέλευσης 1843- 1844; (μονάδες 15)

β. Πώς εξελίχθηκε η **τρίτη** φάση της αντιδικίας **αυτοχθόνων – ετεροχθόνων** σχετικά με το θέμα των **όρων** εκλογής βουλευτών και ποια **ρύθμιση** τελικά επικράτησε; (μονάδες 10)

(____ /25 μονάδες)

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Η παλαιά αντιπάθεια, που είχε τις καταβολές της στα χρόνια του Αγώνα και είχε τη μορφή ως επί το πλείστον πολιτιστικής και τοπικιστικής εχθρικής προδιαθέσεως των ντόπιων κατά των ετεροχθόνων, οι οποίοι διέθεταν ανώτερη μόρφωση και δυτικούς τρόπους, είχε πάρει κατά την περίοδο της απόλυτης μοναρχίας οικονομικές και πολιτικές διαστάσεις, επειδή το στέμμα έδειχνε την προτίμησή του στους «νεοφερμένους» για την επάνδρωση του κρατικού μηχανισμού, παραμερίζοντας τους ντόπιους. [...] Μολονότι [...] η προτίμηση αυτή βασιζόταν στην αρχή της αξιοκρατίας (οι ετερόχθονες ήταν ενημερωμένοι σε θέματα διοικήσεως ενός δυτικού τύπου κράτους) και εξυπηρετούσε πολιτικές σκοπιμότητες (οι ετερόχθονες, σε αντίθεση με τους αυτόχθονες, δε διέθεταν τοπική δύναμη, και γι' αυτό μπορούσε να βασίζεται σ' αυτούς περισσότερο το στέμμα), οι αυτόχθονες την θεωρούσαν άνιση και άδικη μεταχείριση, και στέρηση όλων εκείνων των απολαυών και ευεργετημάτων που θεωρούσαν

ότι ανήκαν σ' αυτούς. Η οικονομική άνοδος των ετεροχθόνων τους κατέστησε περισσότερο αντιπαθείς στους αυτόχθονες, όπως ήταν φυσικό. Ο πλουτισμός τους οφειλόταν από το ένα μέρος στις εμπορικές τους δραστηριότητες και από το άλλο στην υπηρεσία τους στον κρατικό μηχανισμό [που κατά κύριο λόγο προκάλεσε την αντιπάθεια των αυτοχθόνων εναντίον τους].

Νικ. Διαμαντούρος, «Η περίοδος της συνταγματικής μοναρχίας», Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τόμ. ΙΓ΄, Εκδοτικής Αθηνών, Αθήνα 1979, σελ. 110- 111.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Περιορίζεται η χωριστή εκπροσώπηση των ετεροχθόνων

Η της 3ης Σεπτεμβρίου εν Αθήναις Εθνική Συνέλευσις ψηφίζει ότι εις τους μεταναστεύσαντας δίδεται το δικαίωμα του να έχωσιν εις την Βουλήν ιδιαίτερον Αντιπρόσωπον, οσάκις πραγματικώς συνοικισθέντες αποτελέσωσι δήμον, πόλιν, ή επαρχίαν χωριστήν και παρουσιάσωσι πληθυσμόν ίσον με το ήμισυ του ελαχίστου όρου, τον οποίον ο περί εκλογής νόμος θέλει προσδιορίσει εκλογήν ενός βουλευτού.

Εν Αθήναις την 3η Φεβρουαρίου 1844. Αι αγορεύσεις του Ελληνικού Κοινοβουλίου

Σαν σήμερα 7 Νοεμβρίου…

1911: Το Οικουμενικό Πατριαρχείο κλείνει τις ευρισκόμενες στην Τουρκία εκκλησίες, ώσπου να σταματήσουν οι διώξεις κατά των Χριστιανών**.**

1926: Εκλογές διεξάγονται στην Ελλάδα, οι πρώτες με απλή αναλογική και με ψηφοδέλτιο μετά την κατάργηση του σφαιριδίου. Κανένα από τα δύο μεγάλα κόμματα (Φιλελεύθεροι και Λαϊκό) δεν σχηματίζει αυτοδύναμη κυβέρνηση.

1943: Οι ναζί καταστρέφουν με φωτιά το μεγαλύτερο μέρος του Καρπενησίου.

1978: Πρωτοφανής για τα ελληνικά χρονικά υπόθεση απομόνωσης αποκαλύπτεται στην Ελλάδα, στο χωριό Κωσταλέξι Φθιώτιδας, με θύμα μια 47χρονη, η οποία επί 29 ολόκληρα χρόνια κρατούνταν κλεισμένη από τους γονείς της στο υπόγειο του σπιτιού της.

2006: Υπερψηφίζεται από την Ολομέλεια της Βουλής το νομοσχέδιο για την ίδρυση του ισλαμικού τεμένους στην Αθήνα.